

Onze landbouwwerfaring

Zoals jullie in de vorige Queeste hebben gelezen, doen de negendeklassers tien tot veertien dagen een landbouwwerfaring op in een biodynamische boerderij. We vroegen aan Timur en Michaël, die samen de tweede helft van mei gewerkt hebben op de Gastvrije Aarde in Sint-Cornelius-Horebeke, om enige ervaringen neer te schrijven.

Wanneer ik dít schrijf, zijn we net terug van de landbouwwerfaring, en maken we gebruik van het lange Pinksterweekend om even op krachten te komen. Toen we zondag op de boerderij aankwamen, hadden we geen idee wat ons te wachten stond. Of, jawel, we hadden een paar ideeën, maar die bleken uiteindelijk niet overeen te komen met de werkelijkheid.

Nu kunnen we zeggen dat we een bescheiden voorsmaakje hebben van het leven van een boer. We werkten elke dag van 9 tot 12.30 uur, waarna we etenspauze hadden, en daarna ging het werk weer door tot 17 uur. De ene dag dat we niet werkten, was op zondag, maar op die dag werkte dan ook niemand in het dorpje waarin we beland waren.

We waren terechtgekomen bij de familie Bloemen, (toepasselijke naam toch?) die bestond uit: Luc Bloemen (de boer), Elke Bloemen (de boerin) en de respectievelijk 4- en 5-jarige zonen Rienke-Jacob en Jan-Maarten, die wij omdoopten in (niet respectievelijk) Jan en Jacob.

We leefden gedurende tien dagen bijna uitsluitend van vegetarische, biodynamische, zelfgekweekte groenten, soms afgewisseld met vegetarische, biodynamische, maar niet zelfgekweekte zaken zoals pasta.

Ons werk bestond voornamelijk uit simpele taakjes die toch gedaan moeten worden zoals schoffelen of peulerwtten plukken. Een enkele keer heb ik me echt in het zweet moeten werken door een voor mij vrij nutteloos ogend taakje, namelijk het gemaaid gras van één kant

van een hek naar de andere kant van het hek helpen, met behulp van het simpele gereedschap, genaamd de riek.

Wat ons ook opviel, was dat er bijna geen machines waren, met uitzondering van een tractor en nog enkele andere kleinere dingen.

Onze boerderij was gelegen op een idyllisch plekje in de "Vlaamse Ardennen". In het dorpje Sint-Cornelius-Horebeke. Vernoemd naar het enige bouwwerk dat hoger was dan 20 meter, het kerkje.

Omwille van deze ligging werd ons werk niet echt vergemakkelijkt: we lagen namelijk op een helling. Ik denk dat een van de vermoeiendste zaken het constante op- en aflopen van de helling was. Dat, plus de dozen die we gegarandeerd op zulke wandelingetjes vasthadden, gevuld met een of andere oogst, plus de zon die nogal wreedaardig op onze truienscheen, zorgden ervoor dat er toch nogal wat zweet vloeide bij de simpelere taakjes. Natuurlijk moet je ook echt wel Timur en Michaël heten om dan die truien toch nog aan te houden. Maar goed, gedane zaken nemen geen keer.

Op vrijdagavond werd er een groot vuur ontstoken, een vreugdevuur, het was namelijk de verjaardag van onze eigenste Michaël Denis!

Door dat vuur moesten we wel de boer zijn houtvoorraad aanspreken, maar warm hadden we het wel!

Er waren ook vrij veel huisdieren op de boerderij, 4 katten, waarvan 1 net geworpen had, 1 hond die vrij goed ove-

reenkwam met de katten, en nog de twee stagiairs uit de steinerschool te Antwerpen.

Ze hadden slechts 2 schapen, die trouwens ongelooflijk nieuwsgierige beesten waren, en een hele hoop kippen, het exacte aantal kan ik niet geven, ik heb ze niet nageteld, noch Michaël, bij mijn weten.

Tot slot kunnen we zeggen dat we blij zijn met deze ervaring.

Twee weekjes zorgen er misschien niet voor dat mensen volledig biodynamisch zullen eten, maar wij kregen tenminste heel wat meer respect voor de boeren dan het gemiddelde stadskind.

Wij zijn ook dankbaarheid verschuldigd aan de boer en de boerin, die hebben ons namelijk heel vriendelijk ontvangen, en zorgden voor een dak boven ons hoofd, en een bezigheid overdag!

Timur Michelashvili

Verwachtingen. Dat was wat we hadden toen we op die bewuste zondagavond aankwamen op onze boerderij in Sint-Cornelius-Horebeke.

Verwachtingen over van 's ochtends tot 's avonds zwoegen op het land, gedurende de nacht op een harde betonnen vloer slapen en afgesnauwd worden door een boer en boerin die wilden dat het werk sneller vooruitging ...

Niets van dit alles bleek waar. Niet alleen

hadden we een respectabel dagrooster (van 9 u tot 12.30 u en van 13.30 u tot 17 u) en een gezellige kamer met bedden waar ik me (en ik vermoed ook mijn compagnon zich) erg thuis voelde, de boer en de boerin waren heel vriendelijk en niet te veeleisend tegenover ons, stadsgongens.

Het werk op het land was echter zwaar; ook na een hele dag schoffelen (het onkruid tussen de gewassen vandaan halen met een simpel werktuig) voel je je gegarandeerd moe! Geen idee hoe het kwam, maar zelfs dát was vermoeiend. Gelukkig lieten we ons door die saaie karweitjes niet op stang jagen en verzonnen we tijdens het schoffelen een liedje! Het is een tekst die we op de melodie van een oeroude schlager (Hij was een smokkelaar, van Johnny Hoes) plakten en die we omdoopten tot de "schoffelsong"! Die gaat als volgt :

1. Hij was een schoffelaar,
Van 't mannelijk geslacht,
Die met zijn schoffelschaar,
Het onkruid afslacht!
Hij was een schoffelaar,
In een week was hij klaar,
Zo is het léééven van een echte schoffelaar!
2. Hij was een schoffelaar,
an 't mannelijk geslacht,
Zijn karakter was brandbaar,
Wat had je gedacht?
Hij was een schoffelaar,
In nieren en haar,
Zo is het léééven van een echte schoffelaar!
3. Hij was een schoffelaar,
Van 't mannelijk geslacht,
Die op den buiten daar,
Dit liedje bedacht.
Hij was een schoffelaar,
Een hij was ook wat raar,
Zo is het léééven van een echte schoffelaar!

Verder konden we het met iedereen op de boerderij goed vinden: zowel met de boer, de boerin, de boerenkinderen, de

andere medewerkers en zelfs met de vele dieren die er rondliepen. Zo likte Jorca de hond je hand als je aan kwam lopen (zij was vooral gehecht aan Timur), zonder schijnbare reden, en gaf een zeer lieve kat (die iets meer aan mij gehecht was) mij een complete liefdesverklaring: alsmaar likjes en kopjes.

Naast deze twee dieren waren er nog een drietal katten, een hele kippenren en twee verdomd nieuwsgierige schapen. Laat ik even een voorbeeld geven: toen ik op een bepaald moment een kruiwagen vol met bladafval (van venkel en koolrabi geloof ik) in hun wei ging dumpen, begonnen ze er meteen van te eten. Het gras is altijd groener aan de overkant zeker? Toen ik 10 minuten later terugkwam, waren ze er nog steeds van aan het eten, en nog wel zó druk dat ze niet merkten dat ik dichterbij kwam ... Toen ik mijn kruiwagen echter op 2 m van hun malende kaken leegkapte, schoten ze enorm snel weg. Zo snel heb je nog nooit een dik schaap dat nodig geschoren moet worden, zien lopen, dat verzeker ik je! Na mijn schaterlachbui (die hen ook nog eens flink opschrikte) vertrok ik weer uit de wei ... en raad eens wat er vervolgens gebeurde? Ik was nog geen minuut weg of ze begonnen al aan de nieuwe lading bladafval te ruiken en er meteen daarna van te eten... Echt hilarische beesten!

Om alles even samen te vatten: het was (vooral tegen het einde dan) een zeer vermoeiende, maar ook (de hele tijd) een zeer plezierige periode die me vooral veel respect voor de boer en zijn werk heeft bijgebracht.

Ik vind het goed dat iedere stadspuber zo'n stage meemaakt, alleen nog maar om te weten waar het voedsel vandaan komt dat we als vanzelfsprekendheid iedere dag op ons bord vinden. Kortom, ik sluit deze landbouwerij af met een positief gevoel over de gehele lijn en ik hoop dat de anderen dit ook zo zullen ervaren.

Michaël Denis

